

POSUDEK VEDOUcíHO RIGORóZNí PRÁCE

Jméno kandidáta:	Mgr. Daniel Kinkor, LL.M.
Téma práce:	Účinky plnění na základě později zrušeného pravomocného rozhodnutí
Rozsah práce:	119 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	30. 11. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Kandidát si zvolil téma v české procesualistice vysoce aktuální, jež je předmětem zájmu jak procesní teorie, tak soudní praxe. Téma účinků plnění na základě pravomocného rozhodnutí odvolacího soudu, jež bylo později zrušeno v dovolacím řízení, má v právním styku podstatné dopady. Je proto namístě se tématu blíže věnovat, neboť ani přes nedávné zásady zákonodárce (srov. § 96 odst. 6 o. s. ř.), resp. Ústavního soudu (srov. nálezn. sp. zn. Pl. ÚS 40/18) nelze říci, že by daná problematika byla uspokojivě vyřešena.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma vyžaduje hlubší znalosti jak práva procesního, tak práva hmotného. Jde o téma, v němž se obě právní oblasti stýkají, což činí jeho zpracování obzvláště náročným (náročnost problematiky je ostatně patrná i z mylných kroků zákonodárce a Ústavního soudu). Autor při zpracování tématu využil velké množství literatury, a to jak domácí, tak zahraniční (německo-jazyčné), jakož i recentní judikaturu vrcholných soudů, a to nejen českých (Nejvyšší soud, Ústavní soud), ale i rakouských (OGH) a německých (BGH). S ohledem na širokou základnu zpracovávaných údajů mohl kandidát ve své práci využít (a využil) postupy analytické, systentické i komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce nemám k práci výhrad. Práce je členěna do celkem pěti kapitol (vedle nečíslovaného úvodu a závěru práce), struktura práce je přehledná a odpovídá logickému postupu při řešení zvolené problematiky.

4. Vyjádření k práci

Jde o velice kvalitní rigorózní práci, která hloubkou a způsobem zpracování (nikoli však rozsahem) v podstatě odpovídá pracem disertačním. Na práci oceňuji nejen velice solidní teoretický základ, z něhož kandidát vycházel, ale též jeho snahu o promyšlení dopadů a z ní vycházející kritiku koncepce zastávané většinově k domácí judikatuře. Byť dílčí aspekty tohoto tématu již byly v domácí literatuře podány, autor práce jde v několika směrech dále (srov. v otázce plnění promlčeného dluhu na základě později zrušeného rozhodnutí, či ohledně problematiky rozhodnutí o tzv. dělené odpovědnosti za škodu poté, co byl nárok na náhradu škody již uspokojen).

V úvodní kapitole práce považuji za přínosné autorovo zdůvodnění závěru, že plnění poskytnuté na základně pravomocného rozhodnutí má – byť takovému rozhodnutí jistě nelze upřít jistou motivační funkci – účinky splnění dluhu, pakliže podle hmotného práva existoval. Jde totiž o plnění poskytnuté z vůle dlužníka (s. 19). Obdobně to platí i pro případ

plnění vymoženého na základě exekuce, v níž je vůle dlužníka splnit dluhu nahrazena vůlí vykonávajícího orgánu (s. 21). Snad by stálo ještě za doplnění, zda samo splnění dluhu je vždy právním jednáním (byť je třeba plněno prostřednictvím třetí osoby), nebo zda se soluční účinky splnění pojmově obejdou i bez vůle dlužníka splnit dluh.

Uvedená otázka může mít velký praktický význam: má účinky zániku dluhu i plnění poskytnuté v duševní poruše (?), lze namítat „omyl“ při splnění dluhu (?), apod. Vyřešení této otázky hraje potenciálně podstatnou roli rovněž v argumentaci proti zjevně voluntaristické koncepci plnění poskytnutého na základě pravomocného rozsudku jako jakési „zálohy“ (srov. NS 21 Cdo 1758/2002), kterou autor správně a přesvědčivě odmítá (s. 36-50).

Jako trefnou lze označit i autorovu kritiku koncepce tzv. kumulace právních důvodů, zastávanou autory F. Melzerem a K. Csachem (s. 33-35). Kandidát proti ní zcela poprávu namítá, že v podstatě vychází z již překonaného materiálního pojetí právní moci, neboť jako jeden z právních důvodů plnění kvalifikuje rovněž existenci pravomocného soudního rozhodnutí (s. 34-35).

Oprávněnou pozornost autor věnuje i názorům dalších průkopníků slepých uliček domácího procesního práva. Jmenovitě jde o stanoviska J. Jirsy a K. Svobody, kteří se shodně domnívají, že i poté, co došlo ke zrušení pravomocného rozhodnutí odvolacího soudu, na jehož základě bylo žalovaným plněno, mohou soudy v dalším řízení žalobci uplatněný nárok přiznat, dojdou-li k závěru, že existoval (s. 55-57). Takový názor zjevně přehlíží existenci ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř., podle kterého je pro rozsudek rozhodující stav v době jeho vyhlášení. Souhlasím s kandidátem, že jmenovaní autoři své závěry nijak blíže nezduvodňují (s. 57), a jejich vývody tak vyznívají nepřesvědčivě.

Za případnou lze pak považovat autorovu námitku, že úprava věcného záměru ČRS postrádá ustanovení obdobné § 717 odst. 2 a 3 německého ZPO. Lze tak vyslovit přání, aby v případě, bude-li některá z příštích generací procesualistů připravovat právní úpravu, jež by nahradila stávající o. s. ř., kandidátem vytýkaný nedostatek zvažila.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Práce naplňuje svůj cíl.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Vedoucí práce nemá žádné poznatky, jež by odůvodňovaly závěr, že by práce byla plagiátem.
Logická stavba práce	Ano.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Výborná. Autor pracuje se zdroji ve dvou cizích jazycích. Citace jsou prováděny přesně.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Výborná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je vhodně upravena.
Jazyková a stylistická úroveň	Velmi dobrá.

6. Otázka k zodpovězení při obhajobě

Jak nanačeno výše, necht' se kandidát vyjádří k otázce (tvořící do jisté míry jádro jím zpracované problematiky), zda splnění dluhu je právním jednáním ve smyslu hmotného práva, a zda tedy případné nedostatky vůle dlužníka při splnění (omyl, donucení, lest, apod.) mohou být dlužníkem využity k argumentaci, že ke splnění dluhu nedošlo (bylo neplatné, resp. zdánlivé).

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 12. ledna 2023

JUDr. Bohumil Dvořák, Ph.D.
vedoucí rigorózní práce